

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *nezletilého žalobce L. R., nar. X, zastoupeného zákonnou zástupkyní (matkou) M. R., oba bytem T., zastoupenou JUDr. Klárou Kořínkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Fügnerovo nám. 1808/3, 120 00 Praha 2, proti žalovanému Ministerstvu práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen MPSV), v řízení o žalobě ze dne 12.5.2015 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.4.2015 č.j. MPSV-UM/4112/15/4S-PZK o příspěvek na péči,*

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 8.4.2015 č.j. MPSV-UM/4112/15/4S-PZK se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je p o v i n n a zaplatit nezletilému žalobci k rukám zástupce jeho zákonného zástupce JUDr. Kláry Kořínkové, Ph.D., na nákladech řízení částku ve výši 4.719,-Kč nejpozději do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku na účet č. X.**

O d ů v o d n ě n í :

Řízení v této projednávané věci je upraveno soudním řádem správním (zákon č. 150/2002 Sb., dále jen *s.ř.s.*) a pro návrh je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce* a *žalovaný*. Podle § 75 *odst. 1 s.ř.s.* je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 8.4.2015*, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 *odst. 2 věta první s.ř.s.*).

Včasnou žalobou ze dne 12.5.2015 žalobce napadl rozhodnutí ze dne 8.4.2015 č.j. MPSV-UM/4112/15/4S-PZK, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky, Krajské pobočky v Plzni (dále jen **ÚP**) ze dne 14.1.2015 č.j. 2134/2015/NYN, jímž bylo rozhodnuto o snížení příspěvku na péči z 6.000,-Kč na 3.000,-Kč měsíčně ode dne 1.2.2015, když žalovaný dospěl k názoru, že u žalobce se jedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (*lehká závislost*). Žalobce v žalobě dále uvedl, že nezvládá mimo uznané životní potřeby (*orientace, komunikace, osobní aktivity*) další tři základní životní potřeby (*stravování, oblékání a obouvání, péče o zdraví*), tedy se jedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby (dále jen **závislá osoba**) ve stupni II (*středně těžká závislost*). Příspěvek na péči ve výši 6.000,-Kč měsíčně byl žalobci přiznán rozhodnutím ÚP ze dne 28.8.2013 od července 2012, kdy byl posouzen jako závislá osoba ve stupni II, která potřebuje pomoc při orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání a péči o zdraví. Rozhodnutím ÚP ze dne 14.1.2015 byl příspěvek na péči snížen a žalobce byl posouzen jako závislá osoba ve stupni I, která potřebuje pomoc při orientaci, komunikaci a osobních aktivitách. Žalobce proti rozhodnutí podal odvolání, jelikož k žádnému zlepšení zdravotního stavu u něho nedošlo s tím, že nezvládá kromě činností uvedených v rozhodnutí ÚP také stravování, oblékání a obouvání a péči o zdraví. Odkázal na podmínky přiznání příspěvku na péči dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen **zákon**) a přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. (dále jen **vyhláška**); také namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, když jeho zdravotní stav se nezměnil a není patrné, v jakých oblastech došlo ke změně poměrů od posledního rozhodnutí v roce 2013; dle psychologického vyšetření ze dne 4.9.2014 má IQ 55 a jeho sebeobsluha je nedostatečná. Dne 7.10.2014 proběhlo u žalobce sociální šetření, ale sociální pracovnice hovořily pouze krátkou dobu s jeho matkou, která návštěvu označila za povrchní. K lékařským posudkům Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-sever (dále jen **OSSZ**) ze dne 1.8.2013 a 5.11.2014 žalobce sdělil, že obsahují zcela shodná skutková zjištění, navíc uvádějí IQ 65, což neodpovídá hodnotě z aktuální lékařské zprávy. Napadené rozhodnutí se pak nevypořádalo se všemi jeho námitkami, zejména jeho intelektem, který je v pásmu lehké retardace a chybí i fakt, že trpí tzv. neuzavřenou orofární soustavou a má podstoupit operaci kostního štěpu. V napadeném rozhodnutí nebyly vypořádány všechny lékařské zprávy, proto nebyl jeho zdravotní stav objektivně zhodnocen a srozumitelným způsobem vysvětlen, a rozhodnutí bylo vydáno na základě neúplného a nesprávného zhodnocení zdravotního stavu. Závěrem navrhl vypracování revizního posudku odlišnou komisí MPSV a zrušení napadeného rozhodnutí soudem a přiznání mu náhrady nákladů řízení. (*K žalobě připojil kopii napadeného rozhodnutí.*)

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 8.4.2015 žalovaný uvedl, že dne 7.10.2014 bylo zahájeno ÚP (*kontaktní pracoviště Plzeň - sever*) z moci úřední správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše přiznaného příspěvku na péči (dále jen **příspěvek**) nezletilého žalobce, protože platnost posudku trvala do 31.8.2014. Po provedení sociálního šetření byl vypracován dne 5.11.2014 posudek o zdravotním stavu žalobce OSSZ, dle něhož jde o osobu do 18 let věku, která se dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (*lehká závislost*), když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby (*orientace, komunikace, osobní aktivity*) a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby; datum vzniku: 1.9.2014, platnost do: 31.12.2015. Poté ÚP vydal dne 14.1.2015 rozhodnutí o snížení příspěvku ode dne 1.2.2015, proti němuž bylo podáno včasné odvolání (*namítáno zejména neuznání bodu stravování, péče o zdraví, obouvání a oblékání*) a následně byl

vyžádán žalovaným posudek u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, detašované pracoviště v Plzni (dále jen **PK MPSV či komise**). Uvedená komise na svém jednání dne 25.6.2013 posoudila zdravotní stav (*stupeň závislosti*) žalobce a v posudkovém závěru konstatovala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nešlo o osobu do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 písm. d), c) nebo b) zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV, III nebo II, ale šlo o osobu do 18 let věku, která se dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (*lehká závislost*). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje žalobce každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby a není neschopen zvládat osm nebo devět, ani šest nebo sedm ani čtyři nebo pět základních životních potřeb, není však schopen zvládat tři základní životní potřeby; tento stav existoval i k datu 1.9.2014, žalobce potřebuje pomoc při orientaci, komunikaci a osobních aktivitách; doba platnosti 31.3.2016. Dle komise byl u žalobce zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je cheilognathopalatoschizis bilat., stav po sutuře rtů ve 4 měsících věku, stav po uzávěru patra v 1 roce věku, pokračuje ortodontická a chirurgická terapie se sanací chrupu, palatolalie - těžká vada řeči, přetrvávající porucha pozornosti, syndrom ADHD, spodní hranice lehké mentální retardace IQ 55, snížené rozumové schopnosti zejména ve verbální oblasti, vadné držení těla - skolióza, v oblasti psychické je narušeného chování a komunikace pro nasalalii a palatolalii, orientovaný místem, časem i osobou, v oblasti smyslové bez postižení, kardiopulmonálně kompenzován, horní končetiny bez funkčního postižení, dolní končetiny bez funkčního postižení, genua valga, plochonoží, chodí a stojí bez opěrných pomůcek, chůze o širší bázi. Komise nebyla v plném souladu se sociálním šetřením ze dne 7.10.2014 pokud se jedná o údaj o postižení jemné motoriky prstů horních končetin, pro které si nedovede žalobce zavázat tkaničku nebo zapnout zip, pomoc při celkové hygieně, při čištění zubů - má rovnátka, při udávané neschopnosti rozpoznat jednotlivé druhy mince. Komise vycházela z doložených nálezů, ze kterých vyplývá, že žalobce je v oblasti psychické orientovaný místem, časem i osobou, intelekt v pásmu lehké mentální retardace, v oblasti smyslové bez postižení, horní končetiny bez funkčního postižení, není postižena jemná motorika prstů obou horních končetin, je schopen bez pomoci další osoby si zapnout zip, zavázat tkaničku, je schopen se samostatně umýt, udávané pokyny matkou při monitoraci teploty vody, při mytí jednotlivých částí těla, nelze hodnotit jako mimořádnou péči, neboť podstatně nepřesahuje péči poskytovanou osobě zdravé stejného věku v rozsahu a intenzitě, ze stejného důvodu je schopen si vyčistit zuby, neboť se nejedná o středně těžkou nebo těžkou mentální retardaci, pro kterou by vyžadoval trvalý nepřetržitý dohled. Pokud se jedná o nakládání s penězi, tato schopnost patří do základní životní potřeby péče o domácnost, schopnost či neschopnost zvládat tuto základní životní potřeby se nehodnotí u osob do 18 let věku. Komise vypracovala posudek na základě doložených nálezů, měla k dispozici kartu praktického lékaře, problematiku rovněž konzultovala s psychiatrem. Stravování – žalobce je v oblasti smyslové bez postižení, v oblasti psychické plně orientovaný, intelekt je v pásmu lehké mentální retardace, horní končetiny bez funkčního postižení, je schopen si pít a potraviny vybrat, naporcovat, je schopen si pít nalít, je schopen se najíst a napít. Je schopen samostatně zvládat očistu rovnátek, při lehké mentální retardaci je schopen pochopit smysl čištění. Žalobce nevyžaduje nepřetržitý dohled, neboť se nejedná o středně těžkou nebo těžkou mentální retardaci. Ze stejného důvodu je schopen se obléci a svléci, obout a zout, pokud je mu oblečení připraveno. Pokud se jedná o péči o zdraví, z doložených nálezů vyplývá, že žalobce v současné době žádné léky neužívá, nepodstupuje opakovanou rehabilitaci, jeho zdravotní postižení nevyžaduje dodržovat speciálně stanovený léčebný režim; je schopen lokomoce bez

opěrných pomůcek, chodí a stojí o širší bázi, nutnost doprovodu při mobilitě bylo zohledněno v základní životní potřebě orientace. K datu 1.9.2014 potřeboval žalobce pomoc při třech základních životních potřebách. Závěrem žalovaný uvedl, že v posudku PK MPSV nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti, vypořádal se se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami uvedenými v odvolání, je úplný, objektivní a přesvědčivý, rozhodnutí ÚP nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy, proto bylo odvolání shledáno jako nedůvodné a rozhodnutí ÚP bylo potvrzeno.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný dne 16.6.2015 navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné, souhlasil s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání a dále popsal průběh řízení a zdůraznil, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu s hmotným i procesním právem a odvolací řízení netrpělo vadami, pro které by bylo nutno toto rozhodnutí zrušit. PK MPSV se náležitě vypořádala s námitkami zákonného zástupce žalobce, jednoznačně a konkrétně se vyjádřila k základním životním potřebám: stravování, oblékání a obouvání a péče o zdraví. PK MPSV byla informována o rozdělení horní čelisti na tři části a o plánované operaci, neboť odvolání, ve kterém byly skutečnosti uvedené, bylo podkladem při vypracování posudku. Rovněž ve zprávě praktického lékaře je uvedeno plánované operační řešení patra a dentice. V posudkovém zhodnocení komise uvedla, že u žalobce se jedná o pásmo lehké mentální retardace IQ 55, přičemž vycházela z psychologického vyšetření Mgr. Z. S. Komise zhodnotila lékařské zprávy a objektivně zhodnotila a srozumitelným způsobem vysvětlila zdravotní stav žalobce. Dále žalovaný uvedl, že v roce 2013 z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce potřeboval pomoc v základních životních potřebách: orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání a péče o zdraví v závislosti na věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. PK MPSV (jednání dne 25.3.2015) stanovila, že žalobce potřebuje pomoc při zvládání základních životních potřeb: orientace, komunikace a osobní aktivity; ostatní základní životní potřeby zohlednit nelze, neboť jejich nezvládání nelze zdůvodnit objektivně doloženou tíží funkční poruchy, a tento závěr PK MPSV podrobně odůvodnila ve svém zhodnocení a náležitě posudkově medicínsky se vyrovnala s odlišným výsledkem sociálního šetření. Z provedených důkazů lze mít za prokázané, že bylo provedeno posudkové zhodnocení podle posudkově medicínských kritérií stanovených právními předpisy a ve vztahu k předmětu řízení.

Ze správního spisu zaslání žalovaným vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 9.4.2015. Dále bylo zjištěno, že žalobci byl přiznán příspěvek na péči rozhodnutím Městského úřadu Nýřany – pracoviště Plzeň (dále jen MÚ) ze dne 6.6.2008 pro závislost ve stupni I, rozhodnutím MÚ ze dne 20.5.2009 byla zamítnuta žádost o zvýšení příspěvku na péči, když toto bylo Krajským úřadem Plzeňského kraje, odborem sociálních věcí, změněno rozhodnutím ze dne 13.7.2009 a žalobci byl příspěvek na péči zvýšen z důvodu osoby závislé ve stupni II. Rozhodnutím MÚ ze dne 26.7.2010 byl žalobci zachován II. stupeň závislosti a opětovně o něm bylo rozhodnuto i ÚP dne 28.8.2013, když v posudku OSSZ ze dne 1.8.2013 lékař konstatoval, že u žalobce se jedná o cheilognathopalatoschizis bilat., stav po sutuře rtů ve 4 měsících věku, stav po uzávěru patra v 1 roce věku, pokračuje ortodontická a chirurgická terapie se sanací chrupu, palatolalie - těžká vada řeči, lehká mentální retardace IQ 65, snížené rozumové schopnosti zejména ve verbální oblasti, přetrvávající porucha pozornosti, syndrom ADHD. Žalobce dle lékaře OSSZ nezvládal pět základních životních potřeb: orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání a péči o zdraví. Dále bylo zjištěno, že rozhodnutím ÚP ze dne 14.1.2015 byl příspěvek na péči žalobci snížen, když

v posudku OSSZ ze dne 5.11.2014 lékař konstatoval, že se jedná o cheilognathopalatoschizis bilat., stav po sutuře rtů ve 4 měsících věku, stav po uzávěru patra v 1 roce věku, pokračuje ortodontická a chirurgická terapie se sanací chrupu, palatolalie - těžká vada řeči, přetrvávající porucha pozornosti, syndrom ADHD, lehká mentální retardace IQ 65, snížené rozumové schopnosti zejména ve verbální oblasti, vadné držení těla - skolióza. Žalobce dle lékaře OSSZ nezvládal tři základní životní potřeby: orientaci, komunikaci a osobní aktivity. Žalobce v odvolání ze dne 21.1.2015 namítl, že u něho nedošlo ke zlepšení a nebyl mu uznán bod stravování, péče o zdraví, obouvaní a oblékání, dále upozornil na syndrom ADHD a nadcházející plánovanou operaci a léčbu. Soud pak zjistil, že obsah posudku PK MPSV ze dne 25.3.2015 odpovídá citacím v napadeném rozhodnutí; z posudku bylo rovněž zjištěno, že žalobce nebyl jednání komise přítomen.

Podáním ze dne 29.7.2015 sdělil žalobce, že nesouhlasí s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Následně pak podáními ze dne 9.10.2015, 3.2. a 3.5.2016 opakovaně žádal soud o nařízení ústního jednání ve věci.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce dne 11.8.2015 sdělil, že na své žalobě trvá, přičemž bude uplatňovat právo na náhradu nákladů řízení. Opětovně poukázal na činnosti, které není schopen zvládat a na autismus, kvůli němuž není schopen fungovat bez dohledu dalších osob. Dále upozornil, že nebyla zmíněna vyhláška č. 388/2011 Sb. a upozornil na rozhodnutí NSS 7 Ads 284/2014 a rozsudek NSS 4 Ads 14/2009, kde je formulován závěr, že pokud správní orgán rozhoduje o odnětí určité dávky, musí v odůvodnění rozhodnutí vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na základě kterých mu byla dávka přiznána. V tomto směru žalovaný řádně a přesvědčivě neodůvodnil, v čem lze shledat zlepšení zdravotního stavu žalobce.

Žalovaný v podání dne 5.10.2015 uvedl, že replika žalobce neobsahuje žádné nové skutečnosti, které by vyvracely údaje, uvedené v jeho vyjádření ze dne 16.6.2015, zvláště v citovaném posudku PK MPSV, zhotoveného dne 25.3.2015, proto nadále navrhuje zamítnutí žaloby.

Ze zaslaného *posudkového spisu OSSZ* soud zjistil kromě shora uvedených a citovaných posudků o posouzení zdravotního stavu žalobce ohledně na příspěvku na péči, že naposledy byl jeho zdravotní stav posouzen dne 15.2.2016 (*žádost ze dne 25.11.2015*), kdy bylo shledáno, že nezvládá šest základních životních úkonů: *orientace, komunikace, oblékání a obouvaní, tělesná hygiena, péče o zdraví a osobní aktivity*, tedy jedná se o stupeň III (*těžká závislost*) s datem vzniku 25.11.2015 (*platnost do 31.12.2017*). Založen je i „Lékařský nález pro posouzení zdravotního stavu“ vyžádaný 1.9.2014 a vyplněný dne 16.9.2014 praktickou lékařkou nezletilého žalobce týkající se dle označení „Průkaz OZP“ nikoli předmětného příspěvku na péči. Dále byla založena i „Zpráva o výsledku psychologického vyšetření“ ze dne 4.9.2014, dle níž se jedná o chlapce ve starším školním věku se sníženými a omezenými rozumovými schopnostmi, pásmo lehké mentální retardace, IQ=55; těžká vada řeči-palatolalie; výrazně limitovaná vzdělanost z důvodu snížené rozumové úrovně; přetrvávající porucha pozornosti /syndrom ADHD/; nedostatečná sebeobsluha; afektivní chování s obsedantními rysy; susp. odchýlný osobnostní vývoj; žák se speciálními vzdělávacími potřebami, dítě se zdravotním postižením; výchova klade na rodinu významně zvýšené nároky.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*). Ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.

Podmínky nároku na příspěvek na péči jsou stanoveny v § 7 zákona ve znění platném k rozhodnému datu, když dle odst. 1 se příspěvek na péči (dále jen **příspěvek**) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby; tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob; náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Dle § 8 odst. 1 zákona se do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Podle § 2 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb. při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se

přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.

U osob, u nichž průběžně dochází ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, trvá sledované období rozhodné pro posouzení závislosti zpravidla jeden rok; funkční schopnost zvládat základní životní potřebu se v takovém případě stanoví tak, aby odpovídala převažujícímu rozsahu schopnosti ve sledovaném období.

Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby je uvedeno v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **příloha č. 1 vyhlášky**):

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

Dle § 9 odst. 1, 3, 4 a 6 zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: *mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost.*

Schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odstavci 1 písm. j) se

nehodnotí u osob do 18 let věku.

Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (tj. vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb.).

V této věci se podanou žalobou domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného z důvodů v ní uvedených. *Soud shledal z níže uvedených důvodů, že napadené rozhodnutí ze dne 8.4.2015 je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost i nedostatek důvodů a zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí vyžaduje zásadní doplnění, což způsobuje vady řízení, proto byla žaloba shledána důvodnou (§ 78 odst. 1 s.r.s.).*

Napadené rozhodnutí žalovaného není plně v souladu s § 68 správního řádu, v němž jsou stanoveny náležitosti rozhodnutí, jelikož odstavec 3 stanoví, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Soud totiž zjistil, že žalovaný se plně nevypořádal s námitkami žalobce z odvolání ze dne 21.1.2015 proti rozhodnutí ÚP ze dne 14.1.2015, kdy namítal nezlepšení zdravotního stavu ve vztahu ke stravování, obouvaní a oblékání i k péči o zdraví s poukazem na IQ 55, čemuž odpovídá i jeho chování, i na přetrvávající poruchu pozornosti (syndrom ADHD).

Navíc není ani zjištělné ze správního spisu ani z vypracovaných posudků, zda byl žalobce vůbec informován, že bude jeho zdravotní stav ve vztahu k příspěvku na péči dne 5.11.2014 na OSSZ posouzen, čímž mu byla odepřena možnost případně předložit další lékařské zprávy na podporu jím uvedených tvrzení, což poté bylo napraveno možností seznámit se s podklady pro rozhodnutí ÚP, ale tuto možnost žalobce nevyužil. PK MPSV zaslala dne 2.3.2015 informaci žalobci ve věci posuzování zdravotního stavu komisí, který obratem zaslal komisi shora uvedené psychologické vyšetření ze dne 4.9.2014, ale jednání dne 25.3.2015 přítomen nebyl a není zjištělné, zda byl informován o možnosti zúčastnit se osobně jednání komise či nikoli, když bylo v Protokolu o jednání komise dne 25.3.2015 jen uvedeno, že podkladová dokumentace je dostatečná pro projednání bez osobní účasti žalobce a jeho zákonného zástupce.

Soud tedy zjistil ze správního spisu, že ačkoli došlo na základě posouzení zdravotního stavu žalobce OSSZ i PK MPSV ke snížení stupně závislosti ze stupně II na stupeň I, nikdo z posuzujících žalobce osobně neviděl, tedy ani nevyšetřil osobně jeho zdravotní stav ve vztahu k sebeobsluze, ani neověřil jeho schopnost např. zavázat tkaničku, zapnout zip atd., přičemž neschopnost uvedených úkonů byla namítána ze strany žalobce v odvolání a v podstatě je obsažena i v psychologickém vyšetření ze dne 4.9.2014, stejně tak i ve výsledku sociálního šetření ÚP ze dne 7.10.2014. Nejenom zdejší soud, ale i Nejvyšší správní soud, opakovaně vyjádřil, že je nanejvýš vhodné, aby při nevyhovění žádosti o dávku v této oblasti či při snížení stupně závislosti, byl účastník přítomen jednání při posuzování jeho zdravotního stavu, aby se jednalo o co nejobjektivnější posouzení. Z velmi stručného posudku OSSZ

datovaného 5.11.2014 a ani z posudku PK MPSV ze dne 25.3.2015 není vůbec zřejmé, na základě jakých rozhodných skutečností došlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobce ohledně dříve zjištěného nezvládání základních životních potřeb, když dle posudku OSSZ doručeného ÚP dne 15.8.2013 jich nezvládal od 1.7.2012 pět (*orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání i péče o zdraví*) a naproti tomu dle posudku OSSZ doručeného ÚP dne 12.11.2014 již nezvládal pouze tři základní životní potřeby (*orientace, komunikace a osobní aktivity*), přitom bylo vycházeno kromě nového sociálního šetření a zprávy praktického lékaře žalobce (*ale na tiskopisu pro průkaz OZS*) i z psychologického vyšetření již ze dne 29.2.2012. Soud také nezjistil původ údaje komise, že horní končetiny žalobce a jemná motorika jsou bez funkčního postižení, když v žádné založené lékařské zprávě toto není uvedeno, naopak v sociálním šetření provedeným dne 7.10.2014 je uveden opak. Pokud se jedná o další údaje o schopnosti či neschopnosti žalobce zvládat úkony sebeobsluhy, soud považuje např. nastavení teploty vody při koupání a mytí žalobce a stejně tak skutečnost, že žalobci musí být připraveno oblečení, aby se vhodně a přiměřeně ročnímu období oblékl právě s ohledem na jeho věk, který v té době činil téměř 14 let, za péči přesahující péči poskytovanou osobě zdravé téhož věku. Zdravé dítě v tomto věku samo zvládá tyto úkony nepočítaje v to jeho názory na módnost oblečení, což je všeobecně známo nejenom vyřizující soudkyni. Další tvrzení matky žalobce ohledně jeho neschopnosti zavázat tkaničku či zapnout zip nebylo dle názoru soudu vyvráceno žádnou lékařskou zprávou. K tomu soud jen poznamenává, že je mu z rozhodovací činnosti známo, že u osob s autismem či syndromem ADHD, je jejich „šikovnost“ v tomto směru odlišná od jejich vrstevníků, přičemž nelze přehlédnout ani skutečnost, že u žalobce došlo i ke snížení IQ z 65 na 55, jak vyplývá z psychologického vyšetření ze dne 4.9.2014. Navíc nelze odhlédnout od skutečnosti obecně známé, že při zavazování tkaničky musí být v souladu jak motorika rukou, tak i činnost mozku, což u žalobce zřejmě není, jak je patrné i z jeho jednotlivých postižení.

V této věci s ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že dostatečným způsobem nebyla posouzena schopnost žalobce zvládat základní životní potřebu oblékání a obouvání i tělesnou hygienu, když zdravému dítěti ve věku žalobce není třeba kontrolovat teplotu vody při mytí a koupání, aby nedošlo k jeho opaření při puštění horké vody, pomáhat mu s ústní hygienou, ani mu vybírat vhodné oblečení a obutí (*s výhradou módnosti*) a též poskytovat pomoc při manipulaci s oblečením (*zapínání zipů či zavazování tkaničky*), ale vzhledem k jeho ostatním dovednostem (*např. zapínání knoflíků*) je nepochybné, že i nácvičku zavazování tkaniček byl věnován dostatek času, ale tento úkon žalobce dosud ještě nezvládá a opak k rozhodnému datu nebyl prokázán. Lze tedy dovodit, že v této věci nebylo postupováno plně v souladu s § 2 odst. 1 a 2 vyhl. č. 505/2006 Sb. *Navíc nelze přehlédnout, že od 25.11.2015 byl žalobce uznán osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni III (těžká závislost)*, když z posudku OSSZ z 15.2.2016 nevyplývá, že by oproti předchozí době došlo k závažnému zhoršení jeho zdravotního stavu s ohledem na uvedený diagnostický souhrn. Proto dle soudu i tento závěr mimo jiné svědčí o tom, že posouzení zdravotního stavu žalobce nebylo v souladu s platnou právní úpravou, jelikož ani z laického pohledu není možné, aby docházelo ve zdravotním stavu žalobce i s ohledem na jeho věk k tak velkým výkyvům (*zlepšení či zhoršení*), aby bylo odůvodnitelné potvrzení snížení stupně závislosti z II na I stupeň a následně za pár měsíců takové zhoršení, že byl přiznán nikoli stupeň II (*středně těžká závislost*), ale stupeň III (*těžká závislost*). Za vadu považuje soud i skutečnost, že žádný z posudkových lékařů žalobce nevyšetřil či nenavštívil, aby posoudil stupeň závislosti v jeho

přirozeném prostředí, tudíž není vůbec patrné, na základě jakých rozhodných skutečností byl předmětný závěr o snížení stupně závislosti učiněn.

K závěrům, zda důkazy jsou úplné a přesvědčivé, správní orgán může dospět pouze tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na příspěvek. Posudek musí obsahovat náležitosti, resp. náležitosti odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl závěr přesvědčivý pro účastníka i správní orgán a z těchto hledisek je správní orgán povinen při posuzování věci posudek PK MPSV vyhodnotit.

Na posudek PK MPSV, byť je vyžadován nikoliv pro účely řízení soudního, ale pro účely odvolacího řízení správního ve smyslu § 28 odst. 2 zákona, jsou kladeny stejné nároky, jako by byl vypracován pro potřebu přezkumného soudního řízení ohledně zvýšení důchodu pro bezmocnost, na niž současný příspěvek na péči přímo navazuje. I správní orgán musí totiž vycházet z posudku, který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře či posuzujících lékařů (srov. *rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63* či č.j. 7 Ads 284/2014-32 ze dne 21.5.2015). Těmto požadavkům posudek PK MPSV vypracovaný v projednávané věci nevyhovuje. Bylo totiž povinností PK MPSV, stejně jako žalovaného, řádně vysvětlit, z jakých důvodů bylo rozhodnuto o snížení příspěvku na péči, tedy v čem a jakým způsobem se změnilo zvládání základních životních potřeb žalobcem, které nebyly uznány při posouzení OSSZ dne 5.11.2014 jako nezvládané oproti posouzení v roce 2013. Nebylo tedy dostatečně postupováno v tom směru, že rozhodne-li správní orgán o snížení určité dávky, musí v odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na základě nichž mu byla dávka přiznána.

Zdejší soud, jenž tímto omlouvá i délku řízení způsobenou objektivními okolnostmi, na základě všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že posudek PK MPSV v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti neobstál. Za zjištěné situace proto soud vyhověl žalobě, když shledal žalobní body důvodnými a rozhodl tedy o zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 8.4.2015 pro nepřezkoumatelnost, jelikož žalovaný místo toho, aby případně rozhodnutí ze dne 14.1.2015 zrušil a věc vrátil ÚP k odstranění zjištěných vad shora uvedených, sice vyžádal posudek PK MPSV, ale ani jím nebyly odstraněny nedostatky v posouzení zdravotního stavu, tudíž nelze tento posudek považovat za úplný, objektivní a přesvědčivý, jelikož vůbec nebyly jednoznačně vyjádřeny skutečnosti odůvodňující snížení stupně závislosti i s ohledem na předchozí posouzení zdravotního stavu žalobce, ani nevyužil možnosti vyžádat doplnění posudku PK MPSV. Dle názoru soudu nebyla plně vypořádána ani odvolací námitka žalobce, že jeho zdravotní stav se nezlepšil.

Z uvedených důvodů soud proto zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 8.4.2015 pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů a také proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí vyžaduje zásadní doplnění, jelikož ani ÚP, ani žalovaný v odvolacím řízení, tj. správní orgány, se vůbec nezabývaly rozpory v hodnocení zdravotního stavu žalobce ve smyslu shora uvedeného. Soud proto zrušil napadené rozhodnutí bez jednání (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), jak vyplývá z výroku I. rozsudku. Po doplnění řízení ve shora naznačeném směru bude vydáno příslušným správním orgánem, který

je vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.) vyjádřeným v tomto rozsudku, nové rozhodnutí, jež bude v souladu s příslušnými zákonnými předpisy (zákon č. 108/2006 Sb. správní řád, a vyhláška č. 505/2006 Sb. i její příloha č. 1), a budou zejména uvedeny důvody, které případně vedly ke snížení příspěvku na péči, budou-li skutečně prokázány.

Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, dle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, soud přiznal náklady řízení (*výrok II. rozsudku*), a to za 3 úkony právní služby á 1.000,-Kč, tj. 3.000,-Kč, za převzetí a přípravu zastoupení, písemné podání a návrh ve věci samé (*podání žaloby a vyjádření ve věci*) a s tím spojené 3 náhrady hotových výdajů á 300,-Kč (dle § 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) i § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, dále jen *AT*), tedy celkem 3.900,-Kč, to vše zvýšené o DPH ve výši 21%, tj. 819,-Kč; tedy celkem za právní zastoupení 4.719,-Kč. Přiznanou částku nákladů řízení uhradí žalovaný žalobci nejpozději do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku na účet č. X, když stanovenou lhůtu považuje soud za odpovídající.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 2. června 2016

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně